

A tres quarts de quatre, havia dit Michel Arc. Però l'estació encara era calorosa i segur que a l'estiu les migdiades duraven més en aquelles contrades que en altres bandes. Les migdiades del senyor Andesmas eren iguals, sempre per prescripció mèdica, a l'estiu, a l'hivern, estrictes. Per això, va haver de recordar-se de les migdiades dels altres, becaines de dissabte, profundes, sota els arbres de les places del poble, amoroses, de vegades, a les cambres.

—Li vull parlar de construir una terrassa —li havia explicat a Michel Arc—. Una terrassa que dominaria la vall, el poble i el mar. A l'altra banda de la casa, una terrassa no hi faria cap servei, però en aquest costat és imprescindible. Encara que estic disposat a gratar-me la butxaca perquè aquesta terrassa sigui bonica, gran i sòlida, voldria per principi, és clar, i segur que se'n fa el càrrec, senyor Arc, un pressupost. Vist que és un desig de la meva filla, Valérie, estic disposat a sacrificar-hi una bona picossada. Però, de tota manera, el pressupost continua sent indispensable, ja m'entén.

Michel Arc ho entenia.

La Valérie comprarà l'estany a la vora del qual ha descansat el gos. Entesos.

Al bosc no hi ha cap més construcció que aquesta casa que el vell acaba d'adquirir. Aquesta, amb els patis, ocupa tota la superfície de la part més alta de les feixes que, de bot en bot, van esglaonant el pendent del turó fins a la plana, el poble i la mar avui encalmada.

Fa un any que el senyor Andesmas viu en aquest poble, d'ençà que va aconseguir aquesta edat prou avançada per tenir un motiu per deixar de treballar i esperar, distret, la mort. És el primer cop que veu la casa que ha comprat a Valérie.

Quan el lilà florirà, amor meu
Quan el lilà florirà per sempre

A la vall, algú la va cantar. Potser s'acabava la migdiada? Sí, potser s'acabava. Segurament el cant venia del poble. ¿De quin altre indret hauria pogut venir? Entre aquell poble i la casa que l'home acabava de comprar per a la seva filla, Valérie, no s'hi alçava, en efecte, cap altra construcció.

La teva, tan sols la teva. I la sort d'aquesta, com que et pertany, ara és diferent de la de qualsevol altra, d'una altra qualsevol que hagués pogut produir, així mateix, al lloc on hi ha la teva, aquest accident blanc de calç viva a la pineda.

—Vaig comprar aquesta casa —li havia explicat a Michel Arc—, sobretot perquè és única. Al voltant, fixi-s'hi, el bosc, només bosc. Bosc, pertot arreu.

El camí deixava de ser transitable a cent metres de la casa. El senyor Andesmas havia arribat amb cotxe fins aquell punt, on deixava de ser-ho, una clapa de terreny aplanat on els automòbils podien girar cua. Valérie l'hi havia dut, i se n'havia tornat. No havia baixat del vehicle, ni havia pujat fins a la casa, no semblava tenir-ne ganes. Havia aconsellat al pare d'esperar Michel Arc, i després ella mateixa, a poqueta nit, quan comencés a refrescar —no li havia dit l'hora—, vindria a buscar-lo.

Feia alguns dies tots dos havien parlat d'aquell camí i de la possibilitat que tenien d'apropriar-se'n del tot fins a l'estany, de fer-lo privat als altres, als que no són amics de Valérie. En la calor del camí la noia havia cantussejat:

Quan el lilà florirà, amor meu

Ara estava assegut en aquella butaca de vímet mal falcada, que havia trobat en una cambra de la casa. En la calor, amb energia, com si la calor no hi fos, havia cantussejat:

Quan el lilà

Havia arribat amb penes i treballs a la plataforma, caminant com ella li ho havia aconsellat, amb prudència, amb un pas regular. Ella hauria cantat igual en la frescor d'un vespre o d'una nit, en altres verals, lluny. O no hauria cantat?

florirà per sempre

Mentre pujava, encara l'havia sentida. I tot seguit el motor d'un cotxe li havia matxucat el cant. S'havia tornat feble, esmorteït, i després encara n'hi havien arribat algunes escorrialles, i després, res, res més. Un cop arribat a la plataforma, ja no se sentia res més d'ella ni del cant. S'havia fet molt llarg.

florirà per sempre

Mentre pujava, encara l'havia sentida. I tot seguit el motor d'un cotxe li havia matxucat el cant. S'havia tornat feble, esmorteït, i després encara n'hi havien arribat algunes escorrialles, i després, res, res més. Un cop arribat a la plataforma, ja no se sentia res més d'ella ni del cant. S'havia fet molt llarg. I llarg també, encabir aquell cos a la butaca de vímet. Quan ho 'via aconseguit, no se sentia res, re de re, de la Valérie, ni del seu cant, ni de l'espetec del motor de l'automòbil.

A l'entorn del senyor Andesmas el bosc s'alça immòbil, també al voltant de la casa, també pertot el turó. Entre els arbres hi ha bardisses espesses on s'embullen tots els sorolls i fins i tot els cants de Valérie Andesmas, la seva criatura.

Sí, no anava errat. Era el poble que es llevava de la becaïna. De dissabte a dissabte, s'escolava l'estiu. Melodies ballables s'enfilaven fins a la plataforma, de vegades barrejades. Era el repòs del cap de setmana dels treballadors. Ell ja no treballava. D'altres havien de descansar de fabulosos treballs. Uns altres tot just començaven aleshores, tot just aleshores. El senyor Andesmas els esperava, n'esperava la bona voluntat.

Una munió de gent va travessar el rectangle blanc de la plaça. L'home tan sols veia una part d'aquell rectangle. No va sentir un desig prou viu de veure'l tot sencer per arribar a aixecar-se i fer les deu passes que el separaven del barranc, on, des d'allà, hagués pogut veure'l, i veure, també, darrere la filera de bancs verds, encara buits per culpa de la calor, l'auto negre de Valérie.

Ballaven.

La dansa es va interrompre.

Darrere el senyor Andemas, al marge tranquil d'aquell estany recobert del tot de lletilles d'aigua, aixoplugat per arbres enormes, ¿jugava algun marrec, en aquella hora, a agafar granotes i a infringir-los amb tota innocència tortures lentes que el feien riure pels descosits? El vell pensava sovint en la jovenalla d'aquell estany, des que havia vist passar el gos que hi devia beure cada dia, i d'ençà que havia decidit no deixar que hi accedís ningú, llevat de Valérie, la seva criatura.

Un reguitzell de cruixits molt breus, secs, el rodejaren tot d'una. Una ràfega de vent passava pel bosc.

—Ja hi som —va pronunciar en veu alta—. Ja hi som...